

TABOR

Leto: II.

Maribor, torek 4. oktobra 1921.

Številka: 223.

Ponesrečen poskus.

Maribor, 3. oktobra 1921

Jutrišnji dan je določila veleposlaniška konferenca kot zadnji rok za izpraznitev Burške.

Preteklo je mesec dni, odkar je stopilo vprašanje Zapadne Ogrske v svoji novi fazi na dnevni red. Vsak dan je prihajala z Budimpešte ali z Dunaja kopica več ali manj verjetnih vesti. Iz prvotno preprostega vprašanja se je razvil komplicirani mednarodni problem. Velika in mala antanta, veleposlaniška konferenca in Zveza narodov so se pečale z njim in skušale po svojih močeh prepričati nove nemire v Srednji Evropi. V svojem bistvu je ta problem dokaj enostaven: Madžari so naredili poskus, ali bi se dala na ta ali oni način preljudati mirovna pogodba. Tega poskusa pa niso naredili samo za se, temveč za ves sistem reakcionarnih sil, ki stoji za njimi. Nobenega dvoma ni, da evropska reakcija napeto zasleduje razvoj političnega življenja v poraženih, v novo nastalih in v antantnih državah. O tem nam pričajo politični umori v Nemčiji, izjave Karla Habsburga in drugih predstavitev ancien regimea. Danes ko vidimo pred seboj grozote boljševiške diktature, smo upravičeni verjeti, da je lahko mogoča tudi druga skrajnost. Madžarska predstavlja že od poloma svojega „komunizma“ poskus obnovitve militaristično-monarhistične diktature, poskus, kako bi se dala zavezati poplava demokracije in socializma. Skrajni individualizem in skrajni kolektivizem si podajata pred našimi očmi roke; les extremes se touchent! Kaj pomenijo v tej dobi mirovne pogodbe, je dobro povdral voditelj češkoslovaške mednarodne politike dr. Beneš v svojem zadnje dni pogosto citiranem spisu v „Journal de Geneve“ Sistem mirovnih pogodb predstavlja vkljub vsem svojim nedostatom, napakam in kričečim nesoglasjem kolikortoliko zanesljiv most, preko katerega se ho današnja Evropa brez nadaljnjih pretresljajev približala normalnim razmeram. Če porušimo ta most, nam preostane samo še pot nazaj, a to pomeni, da se splošni anarhiji odloči v vprašanje, ki je življenjskega pomena za sodobno civilizacijo: ali boljševizem demokracije ali boljševizem aristokracije! Samo preko mirovnih pogodb, ki vežejo elementarne sile socialnega življenja v Evropi, utegnemo zadeti ono pot, ki jo je določila priroda vsej človeški zgodovini: pot naravnega razvoja.

Zelo značilna je vloga, ki jo je pri tem reakcionarnem tipanju odigrala službena Madžarska. Njen Janusov obraz je bil ob istem času obrnjen proti tolpam in proti Evropi. V zunanji svet je pošiljala vesti, da ni odgovorna za postopanje burških tolp in da hoče spor razumno rešiti spor z Avstrijo. Ob istem času je prosila zdaj Češkoslovaško, zdaj Italijo, naj posreduje med njo in Avstrijo. Hkrati je namignila, da bi se dalo govoriti o izpraznitvi Zapadne Ogrske, če bi se Avstrija odrekla Sopronju in delu sopronjskega ozemlja. S temi predlogi pa se je bila pojavila šele potem, ko se je

Pašić ne potuje v Pariz.

LDU Zagreb, 2. okt. „Novosti“ javljajo iz Beograda: Včeraj je ministrski predsednik Pašić sestaval poročilo o notranjem in zunanjem političnem položaju kraljevine. Poročal, je, da je notranji položaj dovoljen, v zunanjem

pa opozarja posebno na stanje napram Madžarski in Albaniji. To poročilo se bo poslalo Nj. Vel. kralju Aleksandru v Pariz, in sicer zato, ker je ministrski predsednik definitivno sklenil opustiti nameravano dotovanje.

Vprašanje Baroša definitivno rešeno.

LDU Beograd, 2. okt. Doznava se, da je italijanski poslanik v Beogradu, grof Manzoni, dobil od svoje vlade naročilo, naj pripravi pot za trgovsko zvezo med Italijo in Jugoslavijo. V to svrhu bi imelo priti do sestanka med našim ministrskim predsednikom Pašićem in italijanskim ministrom za zunanje stvari markizom della Torretta. Italijanska vlada želi vsekakor na Reki

vzpostaviti red in je že izdala naredbo redarstvu, da napravi konec fašistovskemu gospodarenju. Obupne gospodarske razmere na Reki napravljajo vladi mnogo skrbi. Vprašanje baroške luke smatrajo v Rimu že za definitivno rešeno, zahtevajo pa, da se vzpostavi promet na progi Zagreb. To vprašanje bo glavni predmet razgovorom med Pašićem in grofom Manzoniem.

Spalajković proti pomoči za Rusijo.

LDU Beograd, 2. okt. „Presburo“ poroča iz Zeneve: Pri razpravi o materialni pomoči Rusiji je v skupščini Zveze narodov naš delegat dr. Spalajković dvakrat povzel besedo in ga je dvakrat vsa skupščina burno pozdravljala. G. dr. Spalajković je posebno nastopno naglasil: Nikomur ne morem priznati v tej skupščini, da imam veliki ruski narod rajši kot svojo domovino, vendar pa zato moja domovina ne bo dala niti pare ruski sovjetski vladi, ki je tolikokrat pogazila pogodbe in dano besedo, v katero ne morem verovati.

LDU Beograd, 2. oktobra. Presburo poroča iz Zeneve: V vprašanju materialne pomoči Rusiji se je na plenarni seji sprejela resolucija, da se s sodelovanjem prvotne inicijative nudi pomoč gladujočim vse Rusije, posebno v Kavkazu. Potem se je sprejel v vednost poziv k mednarodni konferenci, ki bo 6. oktobra v Bruslju in na kateri se bo reševalo vprašanje o skupni akciji za finančno pomoč ter o načinu, kako se bo ta pomoč dajala.

—d—

Dogodki v Albaniji.

LDU Korča, 2. oktobra. (Presburo.) Tiranska vlada se neprestano poslužuje vseh vesti, da bi v inozemstvu predstavljala razmere v Albaniji kot normalne in dokazala, da so spori med muslimanskimi in katoliškimi plemeni poravnani. Po deželi pošilja tiranska vlada svojo odposlanca, ki vodijo s seboj Admi Rustana, ubijalca Esad paše in ga povsodi predstavljajo kot narodnega junaka.

LDU Skadar, 2. oktobra. (Presburo.) Tiranske čete, ki se nahajajo na postojankah proti Miriditom, so te dni dobile velika ojačenja. V teh četah vlada nered, nedisciplina in vojaštvo dela, kar se mu

poljubi. S tem se pojasnjuje tudi neuspeh teh čet v borbi z Miriditi, ki so se dvignili proti Tirani za svobodo v neodvisni državi.

LDU Elbasan, 2. oktobra. (Presburo.) Iz Tirane so včeraj odpotovali šef generalnega štaba Riza paša Kolona in minister za javne zgradbe Frašeri.

LDU Skoplje, 2. oktobra. (Presburo.) Sovražnik, ki se je te dni utrdil na postojankah Malega Kalterisa, je z dvema topoma začel bombardirati naše postojanke pri Arasu. Opazilo se je, da se sovražnik nadalje utrjuje na teh postojankah, posebno na kofi 950.

—o—

Rok podpisovanja posojila podaljšan.

LDU Beograd, 2. oktobra. Ker so poslednje dni prihajale številne prijave za podpis novega posojila in ker od vseh strani prihajajo prošnje, da se

podpisovanje podaljša, je ministrski svet sklenil, da se rok za podpisovanje 7 drž. investicijskega posojila podaljša do 15. oktobra.

Vspreh državnega posojila v Srbiji.

LDU Beograd, 2. oktobra. Ker je direkcija državnih dolgov mislila, da rok za podpisovanje posojila ne bo podaljšan, je izdala vsem finančnim upravam in bankam naročilo, da po zaključku dne 30. septembra t. l. nemudoma brzojavno pošljejo poročila o rezultatih podpisov. Poročila so pričela prihajati. Določeno je bilo, da Srbija podpiše 15 odst. torej 75 milijonov dinarjev. Po poročilih, ki so došla do sinoči, pa je število znatno prekoračeno. Od 92 denarnih zavodov od notranjosti Srbije je prišlo poročilo samo od 63 zavodov, v katerih je bilo podpisane za 12,5 milijonov dinarjev posojila. Naknadna poročila se pričakujejo od 29 denarnih zavodov. Od 138 finančnih uprav v Srbiji je došlo 69 poročil, ki izkazujejo podpisane posojila za 8.350.400 dinarjev. 79 finančnih uprav do sinoči še ni poslalo poročil. Skupno

je bilo po dosedanjih poročilih v notranjosti Srbije podpisane za 20.850.400 dinarjev posojila. V te številke niso zapodeni podpisi uradništva na obroke. V Beogradu je bilo podpisane do 1. oktobra 55.090.100 dinarjev posojila. V to število pa niso všteti podpisi pri finančnih upravah in državnih uradih. To so samo podpisi pri beograjskih denarnih zavodih, dočim 11 zavodov do sinoči ni poslalo poročil.

LDU Beograd, 2. oktobra. Po dosedanjih podatkih je največji podpis državnega posojila v kraljevini izvršil fond sekvestracij sovražnega imetja. Ta fond je podpisal posojila za 5 milijonov dinarjev.

LDU Beograd, 2. oktobra. Poročila o uspehu podpisov v drugih krajih so pričela prihajati v Beograd. Pričakujejo se tekom jutrišnjega dne.

prepričala, da so načrti Horthyjevega štaba neizvedljivi.

Naglasiti je treba, da je tudi tokrat resila situacijo Češkoslovaška. Njen agilni državnik dr. Beneš ni zaspal nobene ure na straži svobode in revolucijskih priložitev Srednje Evrope. Tudi avstrijski Nemci so priznavali, da je težišče zapadno-ogrškega vprašanja v Pragi. Preko Zapadne Ogrske bi moral teči češkoslovaški-jugoslovanski koridor. Ta načrt se ni posrečil. Toda posrečila se je bila obkolitev Madžarske z državami Male antante. Na tistem mestu, kjer je še odprta proti nemškimi deželam, je skušala najti izhodišče za sebe in za one, ki so ji dali moč in slavo v dobi njene zgodovine. Zadostoval je pritisk Male antante in vsi načrti so se izjalovili. Trianonska mirovna pogodba je rešena, a z njo tudi versailleska, saintgermainška i. dr. Morda bo bodočemu zgodovinarju jasnejši pomen zapadno-ogrškega vprašanja haš z ozirom na njegovo zvezo z mirovnimi pogodbami, Mi, ki smo preveč navajeni raznih političnih senzacij, navadno podcenjujemo te pojave in mislimo, da je s koncent. vojne prenehala tudi borba med sprtimi silami. V resnici pa se ta borba nadaljuje — zdaj v Gornji Sleziji, potem na nemških mejah, nato v Zapadni Ogrski, pa v Rusiji, Mali Aziji itd. Valovi, ki jih je povzročila svetovna vojna na velikem oceanu, obsegajočem materialno in duševno življenje človeštva, so bili presilni, da bi zamrli, predno dospo na obale. Kje so te obale, mi ne vemo.

Nepolitik o politiki v Jugoslaviji

V sobotni številki praških „Narodn. List.“ objavlja znani v Pragi živeči jugoslov. pesnik Božo Lovrič uvodni članek „Težkoče v kraljevini SHS“. Njegova izvajanja so tembolj zanimiva, ker jih piše jugoslov. državljani, ki živijo v drugem polit. ozračju, ne pripada nobeni naši stranki in nima z našim strankarskim bojem nikakih stikov. B. Lovrič pravi o ministru Pribičeviću: „Na Sv. Pribičevića so letele kroglice kakor na razbojnika; nanj so streljali ljudje razne sorte in uživali v tem, da so ga lahko imeli v cilju. Nekateri listi kakor „Balkan“ in „Tribuna“ so mu posvetili kar osem člankov v isti številki. Hoteli so ga razsekati na kose. Obrekovali so ga in obkladili s priimki kakor tat, hkrati pa mu odrekli vsako tudi najmanjšo zmožnost. Vse to dovoljuje jugoslov. javnost, dasiravno je znano vsakomur, tudi njegovim največjim sovražnikom, da zlato in denar nista nikdar umazala njegovih čistih rok. Ako ga obirajo, da je nepošten, kakšni so pač drugi javni delavci? Besede so preslabe, da bi obsodile tako pisavo. To pomeni, da se nikdo ne zaveda odgovornosti ne pred seboj in ne pred narodom. S tem se ubija resnost in volja do koristnega dela. Priznanje vzgojuje značaje. Kdor ne priznava svojemu nasprotniku, kar mu gre, je brezičten in nevaren človek. Jugoslovenci ne spoštujejo sebe in prezirajo drugega; za to pa tuji ne spoštujejo

njih. S tem ti slepci od rojstva škodujejo ne le drugim, temveč tudi sebi. Brehi se maščujejo. . .

„Ravnoisto doživljajo umetniki in ostali javni delavci; vsakomur je dovoljeno, da jih sme obmetati z blatom. Res je, da so za to moške javnosti — toda, če se komur zahoče boja, naj je pripravljen za častnejše orožje! Je že skrajno potrebno, da bi se v kraljevini SHS osnovalo javno častno razsodišče, ki bi reševalo vse podobne afele.“ O Stojanu Protiču pravi: „Protič je izkušen politik, toda trmoglav, da mu ni enakega. Je nagle narave in neredkega svojega nasprotnika je že vrgel ne z besedami, ampak z nogami skozi vrata. Mnogo sličnosti ima s Clemenceaum in je strankar, kakor ta prosluli francoski državnik. Zavoljo moči je hotel razcepiti radikalno stranko in ko mu to ni uspelo, se je obrnil k separatistom in sklenil z njimi sporazum. Druži se z nasprotniki državnega ujedinjenja in upa, da si bo s primernim trikom pridobil večino.“ — „Edina tolažba je, da je vstopil v separatistične kroge dr. Ante Trumbić! On je kakor ustvarjen za posredovalca in za spoj med eno in drugo skrajnostjo. Trumbić je človek, ki rajši čaka kakor da bi delal kar na slepo. Rajši pride nekoliko pozneje, kakor ob nepravem času. Je kakor ledena voda na razgrete možgane. Morda se mu posreči, da bo Stjepana Radića prepričal, da ni drugega izhoda, kakor pot v Beograd. Pritegne za seboj Narodni klub in Korošca ter tako omogoči skupno delo. Opozicija je potrebna, toda brez dobrih in zmernih voditeljev je za državo škodljiva in pogubna.“ Končno Bovrič obžaluje, da se je umaknil iz javnega življenja dr. Josip Smolaka.

Notranja in zunanja politika.

* Nemško-ameriška mirovna pogodba. Nemški državni zbor je na svoji zadnji seji sprejel mirovno pogodbo z Ameriko. Za sprejem so glasovali tudi nemški nacionalci, proti pa so glasovali samo komunisti.

* Konferenca veleposlanikov je madžarsko vlado še enkrat opozorila, da mora do 4. oktobra v smislu stavljene ultimata brezpogojno izprazniti Burško. Obenem ji je sporočila, da je konferenca doznala, da namerava madžarska vlada mobilizirati še nadaljne četnike skupno 20 tisoč mož ter da konferenca tega pod nobenim pogojem ne bo trpela.

* Madžarska in razorožena Avstrija. Avstrijska vlada je pred par davi izdala oglas, v katerem apelira na mednarodni čut pravičnosti ter omenja razliko med močno oboroženo Madžarsko in popolnoma razoroženo Avstrijo z

ozirom na zapadnoogrski položaj. Razorožanje Avstrijske še vedno nadaljuje. Do 1. junija t. l. je bilo uničenih: 3228 topov vseh kalibrov, 1180 metalcev min in granat, 74.597 pušk, 6421 streljnic, 18.032 pištol in samokresov, 1.043.402 mečev, nožev itd. 908.621 streljnic topniške municije, 12 in pol milijona nabojev za puške, 11 milijonov nabojev za samokrese, in 4800 vozov za municijo ter mnogo drugega vojnega materiala.

Zanimivosti.

Koliko stane radium. — Lloyd George in suffragette. — Avstralija, obljubljena dežela. — Tatvina na grobu. — Prva strojna puška.

Znano je, da ima Češkoslovaška rudnik, v katerem dobiva radij. Nedavno je bil v Pragi angleški profesor Soddy, ki je kupil dva grama radija. Cena, ki jo je za to neznatno količino plačal, je skoraj neverjetna ter znaša 70.000 funtov šterlingov. 1 kg stane potemtakem 35 milijonov funtov šterlingov ali v našem denarju skoraj 30 milijonov kron.

Na nekem zborovanju je govoril tudi Lloyd George. Med drugim je rekel, da bi bilo zelo priporočljivo, da bi se angleške žene malo manj bavile s politikom, zato pa malo več z domačimi posli in svojo družino, ker je to prvi in glavni poklic žene. Takoj se je oglasila prisotna suffragette mis Pankhurst: „Ekselencia, da ste vi moj mož, bi vas zastrupila!“ Lloyd George jo je ostro pogledal, a nato ji je odvrnil čisto mirno: „Gospa, če bi bil jaz vaš mož, bi sam prostovoljno vzel strup!“

Obljubljeno deželo hoče napraviti sir Josip Carruther iz Avstralije. Zato zahteva samo 30 milijonov funtov za zgradbo novih železnic in prometnih zvez. Uredil bi milijon vzornih kmetij, od katerih bi se kar cedila strd in mleko.

Tatovi v Dunajskem Novem Mestu so razširili svoj delokrog že tudi na pokopališče. Tam se namreč nahaja grob Hötzendorfovega sina, na njegovem spomeniku pa stoji kip iz bron, vreden 12.000 kron. Ta kip so sedaj tatovi odnesli, a policiji se je posrečilo odkriti mesto, kjer so zakopali in tako so ga zopet namestili na prejšnjem mestu na pokopališču. O tatovih pa se ni dalo izslediti ničesar.

Prvo strojno puško je izumil neki Du Perron l. 1775 ter jo poklonil francoskemu kralju Ludviku XVI. Ko je kralj slišal, da izstrelila puška v eni minuti 240 streljnic in je v stanju, da uniči cel polk, je odklonil ta dar, ker se mu je zdel preveč morilen. Izumitelja so proglasili za sovražnika človeštva in je umrl v največji revščini. Kaj bi neki rekel Ludvik, če bi bil vstal za časa svetovne vojne?

Dnevna kronika.

— Naročnikom naznanjamo, da smo priložili današnji številki polož-

nice ter prosimo, da jih čimprej izpolnijo ter vplačajo že zaostalo letošnje naročnino kakor tudi naročnino za tekoči mesec ali zadnje četrtletje, ako tega še niso storili. Naročnikom, ki bi tega ne storili, bomo prisiljeni, čeprav neradi, list ustaviti, nepravilne dolgeve na naročnini pa sodnim poslom iztirjati. Oni, ki so naročnino že plačali, spravijo položnice lahko za pozneje.

— Prodaja državnih žrebičkov. Meseca oktobra t. l. se bodo vsa do 6 mesecev stara in od kobil odstavljeni državna žrebata licitandno in komisijsko prodala, v prvi vrsti konjerejem iz Slovenije. Prodalo se bo v Ljubljani 26 žrebet, v Celju 6 žrebet. Prodaja se vrši v Ljubljani v sredo dne 5. oktobra ob 10. uri dopoldne na živinskem trgu pri mestni klavnici, v Celju v nedeljo dne 9. oktobra ob 9. uri dopoldne pri konjskih barakah na spodnjem Lanovžu.

— Gozdni požar na Pečovniku pri Celju. V petek popoldne je začel na Pečovniku pri Celju goreti na južni strani gozd. Požar se je naglo razširil na severni greben. Škoda je velika. Vzrok požara še ni ugotovljen.

— Boj proti draginji. Nastavljeni in delavci mestne elektrarne in plinarne v Inostu so sklenili, vsled grozno naraščajočih cen živil in drugih potrebščin vsem navijalcem cen zapreti in odvzeti plin in električni tok za razsvetljavo in obrat. (Jako priporočljivo tudi za Maribor! Op. stavca).

— Taifun na Japonskem. Na srednjem Japonskem je razsajal ta dni strahovit taifun, ki je zahteval več sto človeških žrtev. V Nagoyi je porušeni mnogo hiš. Potopilo se je tudi nekaj parnikov.

— Nošnja avstrijskih uniform na Južnem Tirolskem zabranjena. Generalni komisariat je mestni policiji v Boznu prepovedal opravljati službo v dosedanj avstrijski uniformi ter obenem naročil mestnemu magistratu, da predloži italijanski uniformi primeren vzorec uniforme za mestno policijo, ki opravlja sedaj zaenkrat službo v civilni obleki.

— Hišnim posestnikom in strankam v vednost. Deželna zadruga dimnikarjev za Slovenijo v Ljubljani naznanja, da je ministrstvo za trgovino in obrt, oddelek v Ljubljani, z dnem 26. septembra 1921 pod št. 6070 odobril povišanje cenika in sicer tako, da bode od 1. oktobra nadalje plačati za štedilnike z enim kotličem in eno pečico za enkratno snajenje K 6, štedilniki z enim kotličem in dvem pečicami K 8, štedilniki v gostilnah in kavarnah itd. K 12, štedilniki v zavodih in hotelih K 24. Nadalje od priložnega dimnika K 3 in vsako nadaljno nadstropje ena krona več. Vse ostale točke pa povišanje za 50 odstotkov na sedaj veljavni cenik do 30. septembra 1921. To v znanje in ravnanje hišnim posestnikom, strankam in dimnikarjem. Ta cenik velja za mesta Ljubljana, Celje, Maribor in Ptuj. Za preostalo pokrajino v Sloveniji se je cenik v višji meri povišal, kar se bo naznanilo pozneje potom časopisov. Načelstvo.

„Kam greva danes, Tone?“

„Kamor hočeš, Joško.“

„Pa dobro tako! Teta Polona mi je že večkrat pisala, naj jo obiščem že vendar enkrat. Sadja, tako mi piše, ima toliko, da ne ve, kam bi z njim; če že ne zaradi nje, tako stoji v pismu, vsaj zaradi jabolk naj pridem enkrat k njej. Tako lepo so okrogla, rdeča in okusna, da jih je veselje pogledati... Ej, moja tetka Polona je dobra ženska... samo —“

— tvoja telovadba te zadržuje, da je ne obiščeš, kajne, Joško?“, ga prekinem, smejoč se mu v obraz.

„Saj si uganil, Tone! To je, samo to je, o da. Veš, če bi mogel iti k njej po rokah, potem bi že šlo. Hoditi vedno po nogah, to se mi zdi nekaj staroveškega, že zdavnaj opuščena.“

„Ampak danes boš šel k njej po nogah, Joško.“

„Samo sram me bo, sram, če verjamem ali ne — he-he-he! A naj bo, ker že ti hočeš tako. Misli si pa moram, da bi mi bilo mnogo ljubše, če bi ma-

— Češki častniki na naši vojni akademiji. Češkoslovaška vlada je poslala naše oblasti v Beogradu, za sprejem dveh častnikov na našo vojno akademijo v Beogradu. Naša vlada je prošnja ugodila.

— Železničarska stavka na Češkoslovaškem. Praški listi poročajo, da stopijo vsi češkoslovaški železniški uradniki in uslužbenci dne 30. t. m. ob 23. uri v 2-urno demonstrativno stavko, ker se njihovim zahtevam za zvišanje plače ni ugodilo. Med stavko bo ustavljen ves železniški obrat in promet.

— Fašisti na Tirolskem še vedno rovarijo. Tirolski listi poročajo o novih napadih fašistov na varnostno stražo v Bozenu, kakor tudi na civilne osebe. Mestna policija ne vrši več službe v uniformi.

— Sovjetsko sodijo. Deset nastavljenecv urada za ljudsko zdravje je bilo obtoženih radi večjih poneverb. Revolucijski tribunal v Moskvi je obsodil štiri na večala, ostale pa na večletno ječo.

— Zveza Beograd-Bukarešta. Naša in romunska vlada se dogovarjati radi zgradbe železniške proge Bukarešta-Beograd, ki bi imela iz Beograda neposredno zvezo po novi jadranski železnici na morje. Ako se ta načrt realizira, bo to za nas, kakor tudi za Romunijo velikega pomena.

— Uboj na ulici. V prodajalno Metoda Esgeta na lici v Zagrebu je prišel v sredo proti večeru delavec Josip Petty ter zahteval kos prekajene klobase. Esget mu da zahtevano ter zahteva plačilo. Petty se je zdel klobasa predraga ter je začel prodajalca zmerjati in mu groziti z nožem. Esget je dal pozvati stražo; narkar je Petty zapustil prodajalno ter šel na ulico. Ko je stopil Esget na ulico pogledati, če straža že pride, ga je Petty zabolil z nožem ter zbežal. Esget se je zgrudil smrtno ranjen na zemljo. Propehali so ga v bolnico, kjer pa bo najbrže podlegel zadobljeni rani. Ubijalca so kmalu po tem dogodku na ulici vjele in izročili sodniji.

— Imenovanje. Okrajni kmetijski nadzornik Jakob Znidaršič v Ljutomeru je imenovan za inšpektorja II. razreda v oddelku za agrarno politiko in kooperativne ministrstva za kmetijstvo in vodo v Beogradu.

— Imenovanje. Načelnik poljedelskega ministrstva g. Miloš Stibler je imenovan za inšpektorja.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima v četrtak, dne 1921 ob 15. uri v zborničnih javno sejo z naslednjim dnevnim 1. naznanila predsedstva, 2. do zborničnih odsekov, predlogi glavnih, adaptacij in odpisov v bilan predlog na odpravo plačarine v S in Dalmaciji, 5. predlogi, tičočih se za kritje izgub vsled dviganja va personalije.

— Kakor poseben opomin letnico koroškega plebiscita in pogorela je pred kratkim vas pri Pliberku, kjer so bili vaščani izjemami vedno najagilnejši in narodni Slovenci. Govori se, da zažgala zlobna nemčurska roka in se je nemčurjem res posrečilo popolnoma re-

gel k njej po rokah. Moja tetka Polona je taka, da rada vidi kaj novega. Pa ne bo nič iz tega. Po rokah torej ne, ampak po nogah, tako bova šla, Tone; pa precej pojdiva!“

„Hvala Bogu“ — si oddahnem, ko spoznam, da so Joška minule drzne sagnje o rokohodstvu po naši zemeljski obli.

Nekoliko trenutkov pozneje že tečeva po stopnicah navzdol na ulico.

„Počkava električno, Joško?“

„Kakor hočeš.“

„Boljše bo tako, bova preje iz mesta.“

Skočiva v električno in že drčimo urno, najprvo križkraj skozi mesto, potem pa v ravni smeri proti predmestju. Na obeh straneh široke ceste se zibljejo v vetru vrhovi kostanjev in se šumeč ofresajo orumenelega listja; tuistam že moli v zrak popolnoma golo vejevje kakor okostnjak.

(Dalle prill.)

Ivan Vidmar:

Jesenski izlet.

Ko sem stopil tisto jutro v njegovo sobo, je Joško ravno telovadil, kakor vedno vsako jutro: hodil je po rokah okrog mize s kvišku proti stropu štrlečima nogama.

„Kaj te zopet luna trka?“, ga pričnem oštevati, snamem z glave čepico in jo vržem na mizo. „Da bi te žaba čapnila! Se iz trebuha mi prični govoriti kakor Sherlock Holmes, pa bom res zadovoljen s teboj!“

A Joško je tako zaposlen s telovadbo, da mi niti odgovoriti ne utegne. Urno koraka po rokah proti vratom, od vrat proti meni, potem pa zavije proti odprtemu oknu, kjer nekoliko časa postoji in miga z nogama v jasno odprtino. Zunanaj na ulici začujem srebrn otroški smeh; naglo skočim k oknu in pogledam: majhen deček hiti spodaj mimo in si pritisla na usta robec, oziraje se zdajpa zdaj proti oknu na migajoči, v zrak močeci nogi.

Mariborske vesti.

Maribor, 2. oktobra.

m Imenovanje. Inž. Drago Švigelj, pristav na gozdarski šoli v Križevcih, je imenovan za suplenta na srednji kmetijski šoli v Mariboru.

m N. O. za vse obvezni sestanek v torek, 4. oktobra zvečer ob pol 21. uri kjer zadnjič. Odbor.

m Iz sodne službe. Pravni praktikant g. Joško Bergoč v Mariboru je imenovan za avskultanta.

m Premestitev. Policijski oficijal Ivan Karera je premeščen od oddelka državne policije v Murske Sobole k policijskem komisarijatu v Mariboru.

m Pomočnik ministra zunanjih del v Mariboru. G. Tiča Popović, pomočnik ministra zunanjih del se je mudil več dni v Ljubljani. Včeraj se je odpeljal v Celje in prispe danes tudi v Maribor.

m Najdemo. Naslo se je par čevljev in drugo blago ter v Bolniški ulici en stol. Dobi se pri policiji.

m Svabčarenje po gostilnah in kavarnah. Pod tem naslovom smo pred par dnevi omenili tudi gostilno „Pri črnem orlu“. Lastnik gostilne g. Zemljič nam je pojasnil, da imajo njegovi uslužbenci — večinoma koroški begunci — od njega strogo nalog, govoriti slovensko. Če pa pridejo nemški gostje, zahteva uljudnost, da se z njimi govori nemško. G. Zemljič je znan narodnjak in že njegovo ime jamči, da je njegova gostilna, ki je bila prej trdonemška, postala narodna. K temu moramo pripomniti, da g. Zemljič s tem nismo mislili napadati in tudi o njegovo narodnost nismo dvomili. Naš namen je bil le opozoriti osobe samo, naj preneha z nepotrebnim švabčarenjem.

m Nov dnevnik v Mariboru. Tekom tega meseca prične izhajati v Mariboru nov informativen dnevnik „Jugoslovenski Informator“, katerega bo izdajal in vodil hrvaški književnik M. E. Godovsky in katerega bo subvencionirala tudi država. Izhajal bo dnevno v jugoslovenski in francosko-nemški izdaji. Tiskala ga bo baje na novo preurejena in povečana Ljudska tiskarna.

m Tatvina. Ob priliki včerajšnje vesalice požarne brambe v Götzovi dvorani je bil iz garderobe ukraden moder ženski plašč, vreden 2000 K, 1 površnik in klobuk, vreden 3000 K, 1 ženski klobuk, vreden 1050 K in 1 moški klobuk, vreden 280 K. — Dijaku Vilibodu Slogarju, stanujočemu v Novi vasi, je nekdo ukradel iz prtljice v realni črnopleskano kolo z rdečimi črtami številka 113.477. Pred nakupom ukradenih predmetov se svari.

m Pes ga je ugriznil. Mirkota Ebnerja, stanujočega v Vinarski ul. št. 25, je v Gledališki ulici ugriznil v desno nogo mal črn pes. Ker je isti pes pozneje ogrizel še več drugih oseb, ga je policija pobila ter odredila, da se preišče, če ni bil morda stekel.

m Nemške godbe po gostilnah in kavarnah. Nemški značaj mesta Maribora in okolice hočejo razni gostilničarji in kavarnarji dokazovati z nemškimi godbami. Te godbe igrajo skoraj izključno samo nemške popevke, semtertja celo z izzivajočim tekstom, tako da človek res ne ve, ali se nahaja kje na Nemškem-Koroškem ali pa v Gradcu. Treba je vedno šele kakega hrupnega poziva, da zaigrajo te godbe kak slovenski komadič, navadno samo „Mlade vojake“, ker drugega ne znajo. Temu mora biti konec! Okrajno glavarstvo in policija podeljujeta godbeno licenco in od teh uradov je odvisno, kateri gostilničar in kateri kavarnar sme imeti godbo. Ti uradi naj torej terjajo od podjetnikov garancije za to, da se bodo igrali samo slovanski komadi in le izjemoma kaka godba tujih narodov. Občinstvo tega izzivanja ne more več mirno gledati in bo moralo poseči po samopomoči, ako se te razmere ne spremenijo. Potem se naj pa ne zvrta krivde na fiste, ki bodo note in godala pometli na cesto, ampak na fiste urade, ki v tem oziru ne storijo svoje dolžnosti. Opozarjamo posebno na to, da je v kavarni Zigart ves čas samo nemška godba, katero spremlja tuljenje nemških pesmi. V Radvanju pri Anderlelu godba tudi ne pozna slovan-

skih komadov, a imenovali bomo tudi še druge gostilne, če se razmere ne spremenijo. Ako se nočejo tukajšnji godci naučiti slovanskih komadov, potem je bolje, da ni tuje godbe, ki izživa prebivalstvo! Godba je za to, da občinstvo razvedri, ne pa za to da provocira kravale! Gostilničarjem in kavarnarjem, katerim ni za to, da bi ustregli tej povsem upravičeni zahtevi, naj se pa enostavno odzame godbena licenca.

m V mesecu maju 1921 se je od tukajšnje policije ustavilo moža v posesti 2 škatljic dragocenega manikurnega orodja, katero je hotel pod vrednostno ceno prodajati. Ker se pa sumi, da je bilo orodje ukradeno ali vtihotapljeno, je polic. komisariat odredil zaplenbo. Vzlic večstranskim poizvedovanjem se še lastnika ni moglo izslediti. Eventuelno tozadevno oškodovani naj se javijo polic. komisarijatu.

m I. Obrtna razstava v Mariboru. Pazstveni odbor smatra za svojo dolžnost, da izreče svojo iskreno zahvalo v prvi vrsti g. Hugonu Schellu arhitektu pri mestnem stavbenem uradu, ki je naravnost mojstrsko in brezplačno izvršil svoje delo kot teh. vodja razstave, ter s tem pripomogel do popolnega moralnega uspeha, katerega je ta naša prva obrtna razstava v slovenskem Mariboru brezdvomno dosegla. Zahvala gre tudi tvrdki Tomaž Götz, katerega je proti razst. odboru najkulantneje postopala, ter njenemu upravitelju poslopij g. Legatu za izvanredno postrežljivost. Nadalje se odbor zahvaljuje mestnemu olupševalnemu društvu, ki je okrasilo brezplačno razstavo s potrebnimi rastlinami in cvetlicami ter tvrdki „Melistroja“ za brezplačno dostavo potrebnih svetilk in lestencev.

m 1000 kron sta darovali za Slovensko obrtno društvo v Mariboru gg. kavarnar Ivančič (kavarna „Jadran“) in slikar Ambrožič (Mlinska ulica) in sicer zato, ker je slikar Ambrožič izvršil v kavarni „Jadran“ slikarska dela v popolno zadovoljnost g. Ivančiča. Za ta dar se Slov. obrtno društvo iskreno zahvaljuje in toplo priporoča obe tvrdki cenj. občinstvu, posebno pa članom Slov. obrtn. društva.

m Izredni občni zbor sklicuje „Društvo jugoslov. akademikov“ za sredo dne 5. oktobra 1921 ob 20. uri v društvenem lokalu. Dnevni red: Volitev novega odbora in slučajnosti. Ker je izredni občni zbor velike važnosti, prosimo tovariše, da se ga sigurno in točno udeležijo. Dr. Makso Smuderl, tč. preds. med. Lufman, tč. tajnik.

m Težka poškodba. Vojaki 45. pp. pasejo po Meljskem predmestju konje, tako n. pr. v Klavniški, Kejžarjevi, Kacjanerjevi in še drugih ulicah. Eden teh konj je udaril 13-letnega Alojzija Turka s kopitom v čelo, da se je fant na mestu zgrudil. Morali so ga prepeljati v bolnico. Neglede na to, da nismo na deželi, ampak v mestu, je skrajno neumestno, paсти konje po ulicah in brez zadostnega varstva. Opozarjamo na to merodajne činitelje ter prosimo, da to odpravijo, ker ogrožajo konji pasante.

m Velika kavarna. Danes zvečer koncert prvovrstne salonske godbe prof. Kubička 1233

Kultura in umetnost.

x Nova dramatična šola. Dne 15. t. m. se odprti nova dramatična šola, katero vodi M. E. Godovsky. Šola bo imela dva tečaja. V prvem se bo predavalo razen praktičnih igralskih vaj še psihologijo, fiziološke reakcije na psihična stanja, zgodovino umetnosti in simbolistiko v svetovni literaturi. Vpisuje se od danes do 15. t. m. v Razlagovi ulici stanovanje prof. Fistravca od 2. do 3. uri popoldne. Solnina znaša za vse leto 600 K, mesečno 100 K.

x Koncert v Strnišču. Danes v torek priredijo ruski kadeti krimskega korpusa v Strnišču poslovljni večer. Zabava obstoja iz glasbenega koncerta, ki ga izvajajo kadeti sami pod vodstvom koncertnega mojstra N. Zubulevskega. Po koncertu je ples. Ker je čisti dobiček namenjen za podporo kadetom, ki odhajajo na tukajšnje univerze, vabimo uljudno zavedne Mariborčane na to zabavo. Odhod vlaka iz Maribora ob 16. uri, iz Strnišča zjutraj ob 5:30, prihod v Maribor ob 7 uri.

Sport.

: Jesenska prvenstvena tekma „Korotan“ : „Svoboda“, ki se je vršila včeraj v nedeljo na igrišču „Rapida“, je izpadla z rezultatom 1:3 (1:0) za „Svobodo“. Več o tekmi jutri.

: Ilirija : Celjski Atletiksportklub 7:2 (2:2). Včeraj se je vršila ponovna sporna prvenstvena tekma med imenovanimi klubi na igrišču „Ilirije“ v Ljubljani, ki je končala s popolno zmago prvega. Prvi polčas se je igralo neodločeno. Pri drugi polovici se je vsled nedostatka izključilo branilca Celjanov in „Ilirija“ je bila v stalni premoči ter odločila tekmo z nepričakovanim rezultatom.

: Maribor naraščaj : Rapid naraščaj 2:1. Naraščaj „Maribora“ je premagal včeraj pri dopoldanski tekmi Rapidov naraščaj.

Veselični davek.

(Veselični davek po tar. post. 99/a taks. zak. z dne 27. junija 1921, Služb. Novine kr. SHS št. 152, Uradni list za Slovenijo kos 100 št. 259.)

Važno za prireditelje vesellic in zabav. Vsakdo, kdor priredi kako predstavo ali zabavo, mora jo prijaviti najkasneje 24 ur prej pristojnemu davčnemu uradu, oz. oddelku finančne kontrole, predloživši dovoljenje za prireditev. Zato morajo stranke skrbeti, da dobe pravočasno potrebno pisano in redno kolektivno dovoljenje od politične oblasti. Prijaviti se mora vsaka zabava, ne glede na to, ali je podvržena plačilu takse, ali pa je pogojno takse prosta. Finančna oblast presoja o pravici na prostost takse, odnosno o porabi čistega dobička takso prostih vesellic. Kdor priredi zabavo ali predstavo, pa je, kakor je predpisano, ne prijavi pravočasno pristojnemu oblastvu, se kaznuje v denarju od 200 do 1.000 dinarjev. Kazen se iztirja od predstavnika podjetja ali pa lastnika lokalov.

I. Davčna dolžnost.

Veselični taksi po tar. 99/a taks. zak. z dne 27. junija 1921, Ur. list št. 259 zavezana je sploh vsaka prireditev, kjer se občinstvo zbira radi zabave in razvedrila n. pr. predstave v gledališčih, varietejih, cirkusih, kinematografih, v dvoranah, dalje koncerti, izložbe in razstave, plesi, plesni venčki, glasbene in deklamatorske prireditve, dirke, vrtljaki, gugalnice, muzeji itd. in sploh zabavni večeri brez razlike, ali se te prireditve vrše z oblastveno dovolitvijo ali ne, in ali se vrše z vstopnino ali brez te in ne glede na to, na kakšen način se pobira vstopnina (vstopnice, sezone, karte, abonement, vstopnina brez vstopnic, prosloviljni prispevek, članarina pri društvih itd.

II. Oprostivne.

Veseličnega davko so po pripombi 3 in 4 tar. post. 99/a izrečno oproščeni:

a) zabave na vaških slavnostih, cerkvenih slovesnostih in narodnih svečanostih, ako se prireajo na krajih, ki so za to določeni.

b) koncerti in zabave, ki jih prireja šolska uprava ali mladina v šolskih prostorih v korist učencev dotične šole.

Opomba. Proste tedaj niso prireditve, katere ne prireja šolska oblast oziroma mladina, ali ki se prireajo izven šolskega posloplja ali ne v korist učencev dotične šole:

c) poučna predavanja, poučne in privredne (gospodarske, pridobitve) razstave;

d) sokolska in orlovska društva, kakor gimnastično-sportna društva.

Opomba k (c in d). Oproščene pa niso te prireditve, če so v zvezi s plesno veselico (igranko);

e) prireditve prostovoljnih gasilnih društev, ki se vzdržujejo sama, v svrhu nabave gasilnega orodja in drugih gasilnih priprav.

Opomba. Oproščena pa niso društva, ki niso prostovoljna in ki se ne vzdržujejo sama;

f) prostori v gledališčih, oddani brezplačno gledališkemu zdravniku, časnikarjem, policijskemu organu i. dr. niso zavezani veselični taksi (odst. 54 čl. 47 aks. pravilnika ur. l. 268)

(Dalje prih.)

biti jedino nemčursko gostilno v vasi. Na ta način so začeli Nemci na Koroškem slaviti spomin na plebiscit.

— Na naslov poštne uprave. Zadržje čase nam dohaja s strani naročnikov našega lista vedno več pritožb, da se jim list jako neredno dostavlja ter da nekaterih številčk sploh ne dobe. Ker se pri nas list redno odpošilja, mora ležati vzrok nerednosti kje na pošti, bodisi v Mariboru, bodisi na poštah, kjer se nahajajo naši naročniki. Raditega prosimo, da v slučaju nerednega dohajanja lista da v slučaju nerednega dohajanja lista reklamirajo najprej pri poštah svojega kraja, ako pa to nič ne pomaga, javijo zadevo upravi našega lista.

Sokolsko-vojaška nedelja.

Včerajšnja nedelja se je vršila v Mariboru v znamenju sokolsko-vojaških prireditiv. Od 26. p. m. dalje do petka 30. p. m. se je vršilo tekmovalno streljanje vojaštva in Sokolstva. V soboto 1. t. m. so bile ves dan razne tekme; zvečer ob 21. uri pa se je vršil po mestu mirozov z bakljado, katerega je spremljala ogromna masa občinstva. Včeraj zjutraj so se vršile od 7.—9. ure v vojni realki skušnje za popoldanski nastop vojaštva in Sokolov. Ob 10. uri se je vršil na Trgu svobode velik paradni nastop celokupne mariborske garnizije ter Sokola. Ob tej priliki sta nastopila kot govornika g. dr. Pivko iz Maribora ter g. Ivan Bajželj iz Ljubljane, ki sta, prvi v srbohrvatskem, drugi pa v slovenskem jeziku obrazložila v kratkih besedah velik pomen skupnega dela vojaštva in Sokolstva. Na to se je vršila pri državni realki defilacija vsega vojaštva in Sokolstva pred generalom Maistrom in pukovnikom Bogičevićem.

Ob 11. uri je pričel v mestnem parku promenadni koncert vojaške godbe, obenem pa tudi tekmovalni tek preko zaprek v treh skupinah okoli parka. Paradnemu nastopu, defilaciji, koncertu in teku je prisostvovalo na tisoče občinstva. Ob 15. uri popoldne se je vršila v vojni realki javna telovadba. Pri nastopu se na objavljeni razpored ni oziralo, nekatere točke so iz neznanega vzroka celo odpadle. Sploh je bil nastop jako pomakljivo pripravljen in so se tudi nekatere vaje izvajale resnici na ljubo povedano — premalo pripravljeno. Nastopalo je imenovano vojaštvo in Sokolstvo. Po nastopu se je vršila prosta zabava s plesom, ki pa tudi ni bila najbolje aranžirana. Z rezultati tekm ne moremo postreči občinstvu, čeprav, smo to obljubili, ker se nam jih kljub vsem prošnjam ni posrečilo dobiti. Mogoče pa je tudi, da so rezervirani za kak drug list ter da se je „Tabor“ za uslugo, ki jo je napravil z reklamo — nalašč ignoriral. Pri nas to ni le mogoče, ampak celo zelo verjetno.

Pika.

Jugoslovenski zadrugarji v Mariboru.

Včeraj dopoldan z ljubljanskim vlakom ob 10. uri je prišlo v Maribor 12 srbskih in hrvatskih zadrugarjev, ki so se vdeležili te dni kongresa jugoslovenskega združnega saveza v Ljubljani, spremljanih od nekaterih slovenskih zadrugarjev, osobito celjskih in pljuških. Na kolodvoru so jih pričakovali župan g. Grčar, predsednik Slovenskega obrtnega društva g. Novak ter razni drugi zastopniki in nekaj občinstva. Po pozdravu g. župana sta se zahvalila za sprejem gg. Avramović in Stipe Jurič, nakar so izletniki odšli v sadjarsko in vinorejsko šolo, kjer so si ogledali tamnošnje naprave in nasade. Po posetu so imeli v Narodnem domu skupen obed, popoldan pa so se odpeljali na Falo, kjer so si ogledali tamkajšnje elektrarno. Zadrugarji so se po povratku iz Fale odpeljali z večernim vlakom proti Zagrebu, radi česar je odpadel tudi za zvečer napovedani komerz v Narodnem domu. Gosti so bili s posepom v Mariboru zadovoljni ter se izrazili jako pohvalno o našem mestu, o sadjarski in vinorejski šoli ter osobito še o moderni in krasno urejeni falski elektrarni.

Gospodarstvo.

g Prodaja pločevinatih skateli. Uprava Intendantskega skladišča IV. armijske in savske divizije v Zagrebu naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo prodalo dne 10. oktobra t. l. ob 11. dopoldne v tjeni pisarni (Zagreb, Savska cesta 4) potom javne licitacije 220.000 komadov raznih pločevinastih skateli od konzerv in biskvita. Istotam so na vpogled podrobnejši podatki in pogoji.

g Natečaj. Oddelek za socialno skrb, invalidski odsek pokrajinske uprave za Slovenijo želi nabaviti za invalidske zavode: 120 kompletnih železnih (kovinskih) posteljnakov z žično mrežo, 120 tridenih žimnic (360 komadov, 120 zglavnikov z žimo polnjenih), 4 kompletne naprave za pralnice, zdravniške instrumente in oprema za zdravniške sobe za 4 zavode desinfekcije, odnosno razkuževalne, naprave za 4 invalidske zavode, higienske naprave za 4 invalidske zavode ter večje množine desinfekcijskih, odnosno razkuževalnih sredstev in sicer franco Ljubljana. Pravilno kolkovane pisane ponudbe (ki naj bodo tudi zapečatene) z vzorci vred, odnosno z ilustrativnimi ceniki, naj se pošljejo na gori omenjeni odsek (Ljubljana, St. Peterska vojašnica) najkasneje do 10. oktobra 1921. V ponudbi je navesti v katerem roku od dne naročila se nabavi blago. Odsek si pridržuje pravico, da sprejme izmed vposlanih ponudb eno, ali pa tudi več. Obenem s ponudbo je vposlati tudi potrdilo za položeno varščino, ki znaša 10 odst. od skupnega nabavnega zneska. Fakture se poravnajo najkasneje 14 dni ptem, ko je bilo blago pravilno prevzeto.

g Napisane ali naslikane stalne objave ali reklame. Po točki 13. člen 6 taksnega in pristojbinskega pravilnika z dne 20. julija 1921 (objavljenega v »Uradnem listu« z dne 20. avgusta 1921, števil. 104 ex 1921) se morajo prijaviti vse napisane in naslikane stalne objave ali reklame, najkasneje do 15. oktobra 1921, najbližjemu davčnemu uradu, oddajajoča letna taksa za leto 1921, pa se mora plačati naj-

kasneje do 1. novembra 1921. Vložiti prijava in plačati takso so dolžni lastniki objekta, na katerem se objava, ali se vrši reklama. V interesu lastnikov hišograd., tramvajskih podjetij, kioskov itd. je, da se ravna po zgoraj navedenih taksnih določbah, ker bi sicer morali plačati v smislu opombe 3 k tar. post. 8 začasnega zakona o državni trošarini, takšni in pristojbinah z dne 27. julija 1921 (objavljenega v »Uradnem listu« števil. 100 ex 1921) desetkratno takso. Opozorja se nadalje, da podlega po točki 1. k tarifi postavki 8. citiranega zakona tudi plakat in druge objave zaradi materijalne karisti, ki se prilepljajo ali pritrdjujejo na okna, zidove, vrata itd., za vsak izvod taksi 5 para, odnosno 50 para. Ker je finančna uprava opazila, da se ta taksa dolžnost ne izpolnjuje, opozarja, da se bo postopalo v slučaju netaksiranja po zakonu.

Ernest Eckstein:

Afrodita.

Roman. Prev.: Rušan.

(Dalje.)

»Gospodar!« je rekel smeje, »če hočeš mene poslušati, čuvaj se nepremišljenih odlokov. Ljudstvo se ni pozabilo izreka preroka in je tako razpoloženo, da bi si lahko tolmučilo vsako nepremišljeno dejanje, ki bi bilo samo pravično za izdajalca, kot verolomstvo«.

»Jaz bom narodu že pokazal, če bo počenial take neumnosti!« je vzkliknil Haridim. »Poidi sem, Kipida! Dokazal bom božanstvu, da z roko svoje hčerke razpolagam samo jaz, ne pa morda neumno naključje ali brezmejno domisljivost pritepenega berača! Dobro vem, Konon, da liubiš Kipido in se že dalje časa trudiš, da postane tvoja. Prepustil bi času, da sklene vajino zvezo, toda sedaj sem prisiljen, da brez odlašanja izvršim očetovsko pravico in dolžnost. Evo, s tem vaju zaročam in prepuščam tebi, Konon, da doletiš dan poroke«.

Konon je zardel. Zajechal je par besed v zahvalo, prijel arhontovo roko ter jo strastno poljubil: Z nenavadnim

spoštovanjem in udanostjo, kakoršne ni bilo doslej pri njem opaziti, se je nato obrnil k Kipidi. Molče in nepremično je stala devojka ob kipu, ki je predstavljal Kreontov spomenik ob pristanišču v znanjšanem merilu. Njene, sicer tako blage deviške črte v obrazu so se prvič popolnoma spremenile. Njeno lice je bilo podobno nječinu vedno zmagojučemu in zapovedujočemu pradedu, ki ga je predstavljal kip ob njej. Predno pa je še Konon izpregovoril, je vstopil suženj ter javil:

»Akontij, kipar iz Melase, prosi pre-svitlega arhonta, da ga sprejme.«

Kipida je pri teh besedah naenkrat ozivela. V obraz je zaržela, oči so se ji zasvetile, prsi so se ji širile. Konon je ostal ves prepadel s stisnjenimi pestmi. Tudi Haridim je pobledel. Zaman se je trudil, da prikrije svojo razburjenost. Zdelo se je, da hoče sužnja, ki mu je prinesel to vest, prebosti z očmi.

»Ali ga boš pustil predse?« je vprašal končno Konon, ker Arhont ni spre-govoril nobene besede.

»Bom. Videti hočem, kako daleč se-ga njegova predznost ter kaj bo povedal v opravičilo svoje namišljene kome-dije in kako bo dokazal le količkaj pravi-ce. «Protesilaj,« se je obrnil k sužnju, »reci mu, naj vstopi.«

Céz kake pol minute napetega čakanja se je pojavil na vratih Akontij.

»Da ste mi zdravi!« je pozdravil z mimim glasom.

Nikdo mu ni odzdravil.

»Prišel sem,« je nadaljeval, »da prosim arhonta oprostjenja za čin, ki ga mi je narekoval sam nesmrtni bog ljubezni!«

Naenkrat je umolknil. Sedaj se-le je opazil liuta, bleda obraza obeh mož, ki sta gledala liki sovražnikov iz zasede. Od Konona ga to ni začudilo, ta ga tudi prej ni lepo gledal. Toda, kako zelo se je izpremenil arhont, ki je bil doslej vedno miren in dostojanstven. Akontij je bil na to že pripravljen, da bo padel v nemilost. Da mu Melanip ni pri-govarjal, bi si sploh ne bil drznil pre-stopiti praga te hiše. Kjub zadnjim dogodkom ni imel veliko upanja. Toda

jeza, ki je odsevala iz arhontovih oči, je presegala vse pričakovanje siromašnega Akontija.

Kononu se je dobro zdelo, ko je za-pazil zmedenost svojega tekmeča. Čim bolj je bil zmeden Akontij, tem bolj je upal, da ga bo prva ljuta beseda arhonta popolnoma uničila. Upal je, da ga bo s tem prisilil, da bo izjavil, da obžaluje svoj nepremišljen čin in se odrekel vsaki, tudi najmanjši pravici. Haridima bi ta izjava oprostila vseh obvez in ne bilo bi mu treba njegove prošnje odbiti. Potem bi tudi narod ne imel povoda, da bi se togotil in upr. Vedel je, da bi te dni, ko se nahaja meštu toliko pobožnega ljudstva, naj-manjša nejevolja lahko povzročila upor in preobrat. V Miletu se je že davno pojavila močna stranka, ki je bodisl javno ali na tihem rovarila proti arhontu; enkrat je že prišlo do resnega spo-pada, nanreč, ko so bile volitve za-stopnikov za Atene in Korint. Kononu, ki se sicer ni mogel meriti z arhonto-vimi državnim talentom, se je takrat po-srečilo rešiti situacijo, ker je Haridim v svojem neomejenem ponosu in zama-zavi narod preziral in nasprotno stran-ke sploh ni upošteval.

»Prišel sem,« je nadaljeval Akontij, »če je krasna Kipida voljna, da ne pre-lomi nesmrtni boginji dane besede...«

»Molči!« ga je prekinil Haridim, ki se ni mogel več zadrževati. »Prišel si, da ono, kar si pričel v svetišču boginje, do-vršiš. Voljan sem, da te sprejemem, ka-kor zaslužiš!«

Za trenutek je zavladala tišina. Po izrazu arhontovega lica se je dalo soditi, da bo takoj zapovedal, da Akontija za-prejo. Sužnji na hodniku in na dvoriš-ču so mislili, da ne bo dobro poteklo. Čakali so, da jih pokliče gospodar. Te-ni se zgodi, kakor s pričakovali.

Haridim se je premislil.

(Dalje prihodnjič.)

Podpirajte Jug. Matico!

Glavni urednik: Radivoj Rehat.
Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

VOZNI RED

Južne Železnice v kraljevini Srbiji, Hrvaški in Sloveniji.

Veljaven od 1. junija 1921.

Maribor gl. kol.—Ljubljana gl. kol.—Trst.

Os. 41/43	Os. 35/45	Meš. 801	Brzvl. 3	Brzvl. 7/507	47	Os. 31/40	Os. 42	Meš. 802	Brzvl. 508/8	Brzvl. 4	Os. 44/42	Os. 31/40	Os. 50/36
5:30	10:15	12:49	13:58	14:14	16:50	22:10	9:59	14:05	14:37	14:45	16:56	22:17	4:14
6:02	10:47	13:43	14:14	17:22	22:42		9:25	13:02			16:22	21:43	4:08
7:30	12:12	16:17	15:12	15:28	18:51	0:10	7:58	10:45	13:09	13:27	14:55	20:17	2:43
8:13	12:55	17:16		19:34	0:53		7:09	9:40			14:08	19:27	1:43
10:41	14:55	20:30	17:01	21:40	3:03		5:18	6:40		11:35	12:06	17:35	23:55
11:13			21:53	18:01							5:00	15:20	

Maribor gl. kol.—Graz—Wien.

Os. 70a	Os. 72	Brz. 4	Os. 44/42	Os. 74	Os. 50/36	Os. 71	Os. 35/45	Brz. 3	Os. 75	Os. 31/40	Os. 77
6:30	12:41	15:16	19:00	19:15	8:00	7:35	8:40	13:35	14:06	19:32	20:52
6:53	13:04	15:43	19:31	19:38	8:31	7:13	8:08	13:11	13:43	19:00	20:29
		16:40	22:19		11:17		5:37	12:21		16:32	
		21:45	6:45		19:40		21:45	7:25		8:05	

Maribor gl. kol.—Prevalje—Celovec.

Os. 41/43	Os. 413/43	Os. 415	Os. 412	Os. 420/414	Os. 424/410
5:00	15:00	19:48	7:37	12:25	20:45
5:10	15:08	19:56	7:29	13:17	20:37
6:53	16:44	21:33	6:01	10:50	19:10
7:56	17:22	22:16	5:31	10:04	18:05
11:07	20:59			6:28	14:15

Maribor gl. kol.—Ptuj—Čakovec—Kotoriba.

Os. 221	Os. 223	Os. 225	Os. 222	Os. 224	Os. 226
9:00	16:00	20:50	7:19	11:06	17:39
9:36	16:36	21:26	6:40	10:27	17:00
10:17	17:15	22:19	5:26	9:44	16:14
11:40	18:42	23:27	4:00	8:18	14:47
12:53	19:35			7:00	13:20

Zidanimost—Zagreb.

Os. 413	Brzvl. 7:47	Os. 8:29	Os. 14:20	Os. 17:23	Os. 19:50	Os. 8:32	Brzvl. 9:57	Os. 12:01	Os. 18:53	Os. 22:51	Os. 0:30
6:16	10:40	16:18		22:02		6:21	9:57		16:46		22:23
6:46	9:34	11:13	16:45	18:01	19:19	5:50	8:06	9:35	16:13	21:05	21:55

Nahrbtniki

za planine v raznih velikostih iz jadranske oziroma gumiranega platna, gürte za rolo, trakovi za žaluzije, mreže za konje, žoge za nogomet, gonilni jermeni itd. pri

iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova c. 13.

1065 5-5

Krojaška delavnice
F. Wacke, Ruška c. št. 28.
izdeluje vsa krojaška dela
ceno v priznani kakovosti
ter se priporoča najtopleje.
1531 3-1

Brzjav: »Ekspedit«
Voivodina
špedicija za mednarodne Transporte
Golubović in drug
MARIBOR SUBOTICA
Aleksandrova cesta 41. VIII. Boske Vulića 2.
Oprema svakovrsnega blaga + celim in zbirnim vagonima.
Reekspedicija! Uskladištenje! Ocarinjenje!
Sve uz najkulantnije uvjete. 1265 8-2

Singer (svilni stroji)
Singer (silvanke)
Singer (nadomestni deli)
Singer (strojno olje).
Velika pošiljatev iz Amerike dospela. Dobi se samo naša podružnica.
Singer šiv. stroji Bourne & Co. New York
podružnica Maribor, začasno Dravska ulica 10.
Ugodni plačilni pogoji na obroke. 1600